

۱۳۸۳

راه آفتاب

قائم اهل بیت را چهارمین فرزند خود می دانست و بشارت می داد: «خدا به دست او زمین را از هر ظلم و ستم پاک می کند و او کسی است که مردم در ولادتش شک می کنند و او قبل از ظهورش، مدتی از چشم ها پنهان است و هر وقت ظهور کند، زمین را به نور خود، روشن می کند و عدل را در جامعه برقرار می سازد.»

نک: محمدبن علی بن بابویه قمی (شیخ صدوق)، کمال الدین و تمام النعمة، ج ۲، ص ۳۷۲؛ فضل بن حسن طبرسی، إعلام الوری بأعلام الهدی، ج ۲، ص ۲۴۱.

برای اینکه بیایی

جواد محدثی

سرشناسه: محدثی، جواد، ۱۳۳۱ • Javad, Mohadesi عنوان و نام پدیدآور: برای اینکه بیایی / جواد محدثی؛ تهیه و تولید: اداره تولیدات فرهنگی آستان قدس رضوی؛ به سفارش اداره پاسخگویی به سؤالات دینی آستان قدس رضوی • مشخصات نشر: مشهد: آستان قدس رضوی، معاونت تبلیغات اسلامی، ۱۳۹۶ • مشخصات ظاهری: مصور(رنگی) • فروست: رهنما؛ ۱۲۸ • شابک: ۹۷۵-۰۵-۱-۹۹۷۵-۶-۹۷۸ • وضعیت فهرست‌نویسی: فیبا • موضوع: محمد بن حسن، امام دوازدهم، ۲۵۵ق • موضوع: مهدویت -- انتظار • موضوع: -- Mahdism *Waiting • شناسه افزوده: آستان قدس رضوی. معاونت تبلیغات اسلامی • شناسه افزوده: Astan Qods Razavi . Islamic Relief and Communication Assistant • شناسه افزوده: آستان قدس رضوی. اداره تولیدات فرهنگی • شناسه افزوده: آستان قدس رضوی. اداره پاسخگویی به سؤالات دینی و اطلاع‌رسانی. رده‌بندی کنگره: ۴/۱۲۹۶۴/۲۲۴BP ب۳۲م / • رده‌بندی دیویی: ۴۶۲/۲۹۷ شماره کتاب‌شناسی ملی: ۵۰۲۶۲۰۲

۱۲۸	
عنوان: برای اینکه بیایی	
تهیه و تولید: اداره تولیدات فرهنگی آستان قدس رضوی	
نویسنده: جواد محدثی	
به‌کوشش: محمدحسین پورامینی	
ویراستار محتوایی: جواد نشاطی‌زاده	
ویراستار: عظیم قهرمانلو	
مدیر هنری: مریم‌سادات منصوری طراح لوگوی رهنما: مسعود نجابتی	
ناشر: معاونت تبلیغات اسلامی آستان قدس رضوی	
چاپ: اول، ۱۳۹۷	چاپخانه: مؤسسه چاپ و انتشارات آستان قدس رضوی
شمارگان: ۱۰۰۰۰	شابک: ۹۷۵-۰۵-۱-۹۹۷۵-۶-۹۷۸
نشانی: مشهد مقدس، حرم مطهر، صحن جامع رضوی، ضلع غربی، پلاک ۱۸۳، مدیریت فرهنگی	
صندوق پستی: ۳۵۱-۹۱۷۳۵	تلفن: ۳۲۲۳۵۳۱۲-۵۱
حق چاپ محفوظ است.	

فهرست

۹	درآمد
۱۱	۱. امید به آینده و انتظار فرج
۱۳	۲. شناخت حجت خدا
۱۷	۳. دعا برای ظهور
۱۹	۴. عهد و میثاق با امام عصر <small>عجل الله تعالی فرجه الشریف</small>
۲۲	۵. صبر بر فراق و حفظ ایمان
۲۶	۶. تمهید و زمینه سازی
۳۰	۷. صلاح و فسادستیزی
۳۳	۸. آمادهٔ جهاد و شهادت
۳۵	۹. بینش و بصیرت
۳۹	۱۰. تربیت فرزندان ولایی
۴۱	۱۱. تقوا؛ عامل پیوند و دیدار
۴۴	۱۲. یاد امام عصر <small>عجل الله تعالی فرجه الشریف</small>
۴۶	۱۳. احساس حضور در محضر امام
۴۸	۱۴. اوصاف یاران امام زمان <small>عجل الله تعالی فرجه الشریف</small>
۵۱	۱۵. جمعه؛ دعا و انتظار
۵۵	۱۶. انتظار
۵۷	۱۷. منابع
۵۹	۱۸. مسابقهٔ فرهنگی

برای اینکه بیایی

این نوشتار به دنبال پاسخ به این پرسش هاست:

- در جایگاه شیعه منتظر، چه وظایفی داریم؟
- زندگی ما باید چه ویژگی‌هایی داشته باشد تا امام‌زمان عجل الله تعالی فرجه الشریف بپسندند و از آن رضایت داشته باشند؟
- آیا در عصر غیبت، به جز نماز و روزه و انجام واجبات دینی، وظایف خاصی داریم؟ آن‌ها کدام است؟
- آیا دوران غیبت، دوران بلا تکلیفی مؤمنان است یا آن‌ها تکالیفی برعهده دارند و مسئول‌اند؟
- آیا انتظار، فقط امید به آینده روشن و آرزوی آن است یا منتظران باید برای ایجاد زمینه ظهور، در حد توان، در مبارزه با مفسد و اصلاح آن بکوشند؟

درآمد

هنگامی که در دعاها و زیارت‌نامه‌ها از خداوند می‌طلبیم که «محیا» و «ممات» ما را همچون حیات و مرگ محمد و آل محمد عَلَيْهِمُ السَّلَامُ قرار دهد،^۱ نوعی زندگی و مرگ متعالی را خواستار شده‌ایم. این دعا به سبک زندگی نیز اشاره دارد و نقش امامان عَلَيْهِمُ السَّلَامُ را در این الگودهی نشان می‌دهد.

کسی که خود را جزو منتظران حضرت مهدی عَجَلُ اللَّهِ تَعَالَى فُرْقَةَ الشَّرِيفِ می‌داند، باید اوصاف منتظران را نیز داشته باشد و به وظایف خود در عصر غیبت آشنا باشد.

عصر انتظار دوره تعطیلی تکالیف و رهایی از بار مسئولیت‌های فردی و اجتماعی نیست. منتظر باید سبک زندگی‌اش امام‌زمان‌پسند باشد و با اخلاق و رفتارش، خود را برای ظهور امام‌زمان عَجَلُ اللَّهِ تَعَالَى فُرْقَةَ الشَّرِيفِ آماده سازد و فرزندانش را نیز با همین فرهنگ تربیت کند.

۱. نک: محمدبن جعفر بن علی مشهدی حائری (ابن مشهدی)، المزار الکبیر، ص ۴۸۳.

آنچه در مجموعه حاضر می‌خوانید، ما را با وظایف منتظران و تکلیف آنان در عصر غیبت آشنا می‌کند.

امید است اخلاق و عمل، سلوک شخصی و رفتار اجتماعی، دوستی‌ها، پیوستن‌ها و گسستن‌های روابط، کسب‌وکار، درآمدها و مخارج و موضع‌گیری‌ها و عکس‌العمل‌های ما آن‌گونه باشد که رضایت حضرت ولی عصر عجل الله تعالی فرجه الشریف را تأمین کند و ما را در صف مطیعان و پیروان قرآن و اهل بیت علیهم‌السلام قرار دهد!

امید به آینده و انتظار گشایش و رفع مشکلات، به انسان انگیزهٔ حیات و تلاش و خدمت می‌دهد. خداوند وعده داده است که مستضعفان صالح، وارث زمین خواهند شد^۱ و حکومت‌های ستمگر از میان خواهند رفت. این وعدهٔ قطعی خداوند، از نگاه شیعه و مکتب اهل بیت علیهم‌السلام با ظهور حضرت مهدی عجل‌الله‌تعالی‌فرجه‌الشریفة تحقق خواهد یافت.

عقیده به صدق وعدهٔ الهی، روح امید را در مؤمنان زنده نگه می‌دارد. حدیث‌های متعددی از پیامبر خدا صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم نقل شده است که نویددهندهٔ امامت منجی انسان‌ها و حکومت عدل جهانی است؛ از جمله فرموده‌اند: «لَوْ لَمْ يَبْقَ مِنَ الدَّهْرِ إِلَّا يَوْمٌ لَبَعَثَ اللَّهُ رَجُلًا مِنْ أَهْلِ بَيْتِي يَمْلَأُهَا عَدْلًا...»^۲ (حتی اگر جز یک روز از [عمر] روزگار باقی نمانده باشد، خداوند مردی از خاندان مرا برمی‌انگیزد تا زمین را پُر از عدالت کند...).

از این رو، همهٔ ما وظیفه داریم منتظر آن روز باشیم و با اصلاح خود و جهان، زمینه را برای تحقق آن دوران فراهم سازیم.

۱. نک: قصص، ۵.

۲. علی بن عیسی اربلی، کشف الغمة فی معرفة الائمة، ج ۲، ص ۴۷۶.

باید دعای «اللَّهُمَّ إِنَّا نَرْغَبُ إِلَيْكَ فِي دَوْلَةٍ كَرِيمَةٍ...»^۱ را در چشم انداز خود قرار دهیم و به امید آن دوران طلایی و دولت کریمه زندگی کنیم و از دعوتگران به آن حکومت عدل باشیم. طبق روایات، این انتظار سازنده و حرکت آفرین در عصر غیبت، از بافضیلت ترین کارهاست و عبادت به شمار می آید؛ همان گونه که پیامبر خدا ﷺ فرموده اند: «أَفْضَلُ الْعِبَادَةِ إِنْتِظَارُ الْفَرَجِ»^۲ (انتظار فرج، بهترین عبادت است).

انتظار فرج، نشانه کمال جویی انسان است و گواه عشق ما به عدالت و ایمان و حق در سراسر جهان به شمار می رود.

۱. محمدبن یعقوب کلینی رازی، الکافی، ج ۳، ص ۴۲۲ تا ۴۲۴؛ عباس قمی، مفاتیح الجنان، دعای افتتاح.

۲. محمدبن علی بن بابویه قمی (شیخ صدوق)، کمال الدین و تمام النعمة، ج ۱، ص ۲۸۷؛ ابوالقاسم پاینده، نهج الفصاحة، ص ۲۳۲.

در روایات فراوانی سخن از شناخت خدا به میان آمده است و تأکید شده است که زمین، خالی از حجت نخواهد بود^۱ و هر کس بمیرد، در حالی که امام زمان خویش و حجت خدا را نشناسد، به مرگ جاهلیت مرده است.^۲

در عصر حضور امامان علیهم‌السلام که حجت‌های پروردگارند،^۳ شناخت حجت به‌گونه‌ای است و در عصر غیبت که امام عجل‌الله‌تعالی‌فرجه‌التامین از نظرها پنهان است، این شناخت به شکل دیگری ممکن است. «حجت خدا» امام و پیشوایی است که از سوی خداوند تعیین شده است و اطاعتش بر ما واجب است و باید همه اعمال و رفتار و مواضعمان طبق نظر حجت خدا و در جهت اوامر ایشان باشد؛ از این رو «حجت‌شناسی» از شناخت‌های مهم و لازم و سرنوشت‌ساز است.

امروز، دوازدهمین حجت خدا از ائمه اثناعشر علیهم‌السلام حضرت مهدی عجل‌الله‌تعالی‌فرجه‌التامین هستند که در دوران غیبت به سر می‌برند. باید

۱. نک: محمد بن یعقوب کلینی، الکافی، ج ۱، ص ۱۷۸ و ۱۷۹.

۲. نک: محمد بن یعقوب کلینی، الکافی، ج ۱، ص ۳۷۷ و ۳۷۸ و ج ۲، ص ۲۰ و ۲۱.

۳. نک: محمد بن حسن صفار، بصائر الدرجات فی فضائل آل محمد علیهم‌السلام، ج ۱، ص ۶۱ و ۶۳.

آن بزرگوار را بشناسیم، از فرمان هایشان آگاه شویم و کارهایی انجام دهیم که سبب رضایت ایشان است؛ چراکه بدون شناخت حجت الهی، اعمال انسان گاهی باطل است و مسیر زندگی به بیراهه و انحراف می‌رود. در عصر غیبت، از خداوند این شناخت را می‌طلبیم: «...اللَّهُمَّ عَرِّفْنِي حُجَّتَكَ فَإِنَّكَ إِنْ لَمْ تُعَرِّفْنِي حُجَّتَكَ ضَلَلْتُ عَنْ دِينِي.»^۱ (خدایا، حجت خود را به من شناسان، چراکه اگر حجت خود را به من شناسانی، از دینم گمراه می‌شوم.)

دین صحیح آن است که از حجت خدا گرفته و آموخته شده باشد. حجت‌شناسی فقط به شناخت نیست؛ بلکه ایمان و اعتقاد به امامت ائمه عَلَيْهِمُ السَّلَامُ و پیروی از آنان نیز جزو آن است. وظیفه‌ی ماست که زمینه‌ی شناخت کامل و کافی درباره‌ی وجود حضرت حجت عَلَيْهِ السَّلَامُ و ویژگی‌های آن بزرگوار، حکومت صالحه‌ی ایشان، امید به آمدنشان و... را برای فرزندان خود فراهم کنیم تا نسلی امام‌شناس و حجت‌شناس و منتظر تربیت شوند و خود را برای سربازی در رکاب امام‌زمان عَلَيْهِ السَّلَامُ آماده سازند.

۱. محمدبن یعقوب کلینی، الکافی، ج ۱، ص ۳۳۷ و ۳۴۲؛ محمدبن ابراهیم بن جعفر کاتب نعمانی (ابن ابی‌زینب)، کتاب الغیبة، ص ۱۶۶.

شناخت حجت دوازدهم، حضرت مهدی عَجَلُ اللّهِ عَلَيْهِ وَآلِهِ السَّلَام و تلاش برای عمل طبق رضای آن حضرت و تربیت نسلی که حجت خدا را بشناسد و در مسیر تبعیت از او حرکت کند، از وظایف ما در عصر غیبت به شمار می آید.

از جمله وظایف منتظران، دعا برای ظهور است. هنگامی که امتی به درگاه خداوند دعا می‌کنند و فرج اسلام و مسلمانان را می‌طلبند و این خواسته در دعای فردی و عمومی پیروان آن حضرت تجلی می‌یابد، خداوند نیز به این خواسته‌ها توجه می‌کند و اسباب ظهور را فراهم می‌سازد. دعا برای فرج و ظهور امام‌زمان عَلَيْهِ السَّلَام وَرَحْمَةُ السَّرِيفِ برای خود شیعه نیز سودمند است و پیوند منتظران را با پیشوای موعود تقویت می‌کند.

حضرت ولی عصر عَلَيْهِ السَّلَام وَرَحْمَةُ السَّرِيفِ در نامه‌ای به اسحاق بن یعقوب، ضمن بیان مطالبی نوشتند: «برای تعجیل فرج، بسیار دعا کنید؛ چراکه فرج و گشایش شما در آن است.»^۱

دعاهای متعددی وجود دارد که مضمون آن‌ها طلب سلامتی برای حضرت ولی عصر عَلَيْهِ السَّلَام وَرَحْمَةُ السَّرِيفِ و درخواست فرج و ظهور آن بزرگوار است؛ مانند دعای «اللَّهُمَّ كُنْ لَوْلِيَّكَ...»^۲ که به دعای فرج مشهور است یا دعای «إِلَهِي عَظَمَ الْبَلَاءُ وَ بَرِحَ الْخَفَاءُ...»^۳ که مداومت بر آن، برای تعجیل در فرج و ظهور سفارش

۱. محمد بن علی بن بابویه قمی (شیخ صدوق)، کمال الدین و تمام النعمة، ج ۲، ص ۴۸۵.

۲. سیدحسین بروجردی و دیگران، جامع احادیث الشيعة، ج ۳۱، ص ۷۷۸.

۳. ابراهیم بن علی عاملی کفعمی، مصباح الكفعمی (جَنَّةُ الْأَمَانِ الْوَأَقِيَّةُ وَ جَنَّةُ الْإِيْمَانِ الْبَاقِيَّةُ)، ص ۱۷۶؛ محمد باقر مجلسی، بحار الانوار، ج ۵۳، ص ۲۷۵.

شده است. در دعای «اللَّهُمَّ عَرِّفْنِي نَفْسَكَ...»^۱ نیز خواسته‌های گوناگونی درباره حضرت مهدی عَجَّلَ اللَّهُ تَعَالَى وَرَحَّمَ الرَّحِيمَ مطرح می‌شود که تعجیل در فرج و فرارسیدن عصر ظهور آن پیشوای غایب، از جمله آن خواسته‌هاست.

از مجموعه این دعاها و روایات برمی‌آید که آرزو و خواسته قلبی یک منتظر واقعی، باید آن باشد که عصر غیبت پایان یابد و حکومت جهانی عدل در سایه ظهور حضرت ولی عصر عَجَّلَ اللَّهُ تَعَالَى وَرَحَّمَ الرَّحِيمَ برپا شود. این خواسته قلبی سبب می‌شود که منتظران نیز در این خط و مرام باشند و برای تحقق این آرزو، هم دعا و هم تلاش کنند.

دعا برای سلامتی امام‌زمان عَجَّلَ اللَّهُ تَعَالَى وَرَحَّمَ الرَّحِيمَ و تعجیل در ظهور آن حضرت، تقویت‌کننده ارتباط شیعه منتظر با امام خویش است. این مهم برای منتظران، سازنده و نشانه امیدواری به آینده‌ای مطلوب برای بشریت است که با پیروی از خط هدایت رهبران آسمانی به دست می‌آید.

۱. محمدبن یعقوب کلینی، الکافی، ج ۱، ص ۳۳۷ و ۳۴۲؛ محمدبن ابراهیم بن جعفر کاتب نعمانی (ابن ابی زینب)، کتاب الغیبة، ص ۱۶۶.

پیروی از اهل بیت و امامان معصوم علیهم السلام در سایه عهد و پیمانی است که ما با آنان داریم و ایشان را به پیشوایی پذیرفته ایم: میثاق بسته ایم که مطیع فرمان و رهرو راهشان باشیم و از آنان جدا نشویم. این میثاق با امام عصر عجل الله تعالی فرجه الشریف را باید پیوسته به یاد داشته باشیم و آن را تجدید کنیم.

از دعاهایی که به خواندن آن توصیه شده است، دعای عهد است. در این دعا که از امام صادق علیه السلام نقل شده است، ضمن یادکرد از باورهای دینی و پیوند ولایی با امام معصوم علیه السلام، با امام زمان عجل الله تعالی فرجه الشریف تجدید عهد و پیمان می‌کنیم که از یاوران و مدافعان و پیشتازان در اجرای فرمان ایشان و شهادت طلبان در رکابشان باشیم و درخواست می‌کنیم که اگر پیش از ظهور آن حضرت، مرگ ما فرارسد، خداوند بر ما منت نهد و در عصر ظهور، ما را دوباره زنده کند تا مسلحانه و کفن پوش و لبیک گو، در راه و رکاب آن بزرگوار جهاد کنیم.

توصیه شده است که هر روز صبح، با خواندن این دعا، میثاق خویش را با مولایمان تجدید کنیم؛ چنانکه می‌گوییم:

خداوندا، من سحرگاه امروز و تا زمانی که زنده‌ام، همه‌روزه پیمان و بیعت با مولایم را تجدید می‌کنم و عهد می‌بندم که از او روی‌گردان نشوم؛ پس مرا از جمله یاوران و مدافعان و مجریان فرمان‌های او قرار بده...^۱

در دعای دیگری درباره تجدید عهد با امام‌زمان عَجَلُ اللَّهِ تَعَالَى فرج‌المشرف خداوند چنین عرضه می‌داریم: «اللَّهُمَّ أَجِدِّدْ لَهُ فِي هَذَا الْيَوْمِ وَ فِي كُلِّ يَوْمٍ عَهْدًا وَ عَقْدًا وَ يَبْعَةً لَهُ فِي رَقَبَتِي.»^۲ (خداوندا، امروز و در هر روز، عهد و پیمان و بیعتی را که برگردن من است، با او تجدید می‌کنم.)

در دعای عهد کسی که آرزو دارد از یاوران مهدی عَجَلُ اللَّهِ تَعَالَى فرج‌المشرف باشد و هر روز با مولایش عهد و پیمان می‌بندد، باید صلاحیت‌های قرارگرفتن در صف «انصار قائم» را در خود پدید آورد و به این عهد وفادار بماند و آن را که به نوعی منشور سربازی امام‌زمان عَجَلُ اللَّهِ تَعَالَى فرج‌المشرف است، پاس بدارد.

در زیارت آل یاسین نیز به حضرت ولی عصر عَجَلُ اللَّهِ تَعَالَى فرج‌المشرف با عنوان

۱. محمدباقر مجلسی، بحار الانوار، ج ۵۳، ص ۹۵ و ۹۶؛ عباس قمی، مفاتیح الجنان، دعای عهد.

۲. محمدبن جعفر بن علی مشهدی حائری (ابن مشهدی)، المزار الکبیر، ص ۶۶۲؛ محمدباقر مجلسی، بحار الانوار، ج ۹۹، ص ۱۱۰.

«میثاق مؤکد خدا» سلام می‌دهیم: «السَّلَامُ عَلَیْكَ يَا مِیثَاقَ
اللَّهِ الَّذِي أَخَذَهُ وَوَكَّدَهُ.»^۱ (سلام بر تو ای عهد و میثاق خدا
[یعنی امامت و ولایت] که خداوند آن را [از خلق] گرفت و محکم
و مؤکد کرد.)

میثاق و پیمان میان ما و امام عصر عَلَيْهِ السَّلَامُ
دین‌داری و اطاعت و یاری آن حضرت است.
توصیه شده است که در عصر غیبت، همه‌روزه با
خواندن دعای عهد، با امام زمان عَلَيْهِ السَّلَامُ تجدید
پیمان کنیم و بکوشیم در زندگی به این پیمان
و فادار بمانیم و به تکالیف دینی خود عمل کنیم.

۱. محمدباقر مجلسی، بحار الانوار، ج ۵۳، ص ۱۷۱؛ عباس قمی، مفاتیح الجنان،
زیارت آل یاسین.

دوران جدایی از حجت معصوم، آزمایشی الهی است. تحمل رنج هجران و غم دوری سخت است؛ ولی دل سوختگان مؤمن، هم بر این فراق درازمدت صبر می‌کنند و هم ایمان خود را به ظهور و وعده الهی از دست نمی‌دهند. امام حسن عسکری علیه السلام فرموده‌اند:

قائم پس از من، فرزند من است و سنت‌های انبیا از نظر طول عمر و غیبت، در او جریان پیدا می‌کند؛ تا اینکه به خاطر طولانی شدن مدت غیبتش، قلب‌ها سخت [و قسی] می‌شود و فقط صاحبان ایمان پابرجا می‌مانند: کسانی که خداوند دل‌هایشان را با ایمان استوار کرده و با روحی از جانب خویش، تأییدشان کرده است.^۱

از غیبت طولانی امام عصر عجل الله تعالی فرجه الشریف در روایات بسیاری سخن به میان آمده است. در این مدت، ایجاد شک و شبهه رواج داشته و استهزا و تحقیر مؤمنان معتقد به آن امام غایب و حرف و حدیث و طعن و طنز درباره آنان فراوان خواهد بود؛

۱. محمد بن علی بن بابویه قمی (شیخ صدوق)، کمال الدین و تمام النعمة، ج ۲، ص ۵۲۴.

بنابراین کسانی که ایمانشان ضعیف باشد، دچار تردید و بی‌اعتقادی می‌شوند؛ ولی دل‌های استوار، از این امتحان سرافراز بیرون می‌آیند و صبور و مؤمن باقی می‌مانند.

اینک که بیش از هزار سال از غیبت حضرت مهدی عَلَيْهِ السَّلَامُ می‌گذرد، هم فراق و هم تحمل زخم‌زبان‌ها و ایستادگی در مقابل شبهه‌آفرینان و سوسه‌گر برای منتظران شیفته، دشوار است؛ ولی وظیفه‌ی ایشان صبر و مقاومت است. در یکی از دعا‌های عصر غیبت چنین آمده است:

اللَّهُمَّ وَ لَا تَسْلُبْنَا الْيَقِينَ لِطُولِ الْأَمَدِ فِي غَيْبَتِهِ وَ
انْقِطَاعِ خَبَرِهِ عَنَّا...^۱

خدایا، به علت طولانی شدن غیبتش و بی‌خبر ماندن ما از او، یقین ما را نگیر! یاد او، ایمان به او، انتظارش، یقین به ظهورش و دعا برای حضرتش را از خاطر ما نبر تا آنکه طول کشیدن غیبت آن حضرت، ما را از ظهور و قیامش ناامید نکند و یقین ما در این باره، همچون یقین ما به قیام پیامبر صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ و وحی و قرآن باشد. دل‌های ما را بر ایمان به او استوار و نیرومند کن تا ما را به دست او به راه صحیح هدایت کنی!

۱. محمد بن علی بن بابویه قمی (شیخ صدوق)، کمال الدین و تمام النعمة، ج ۲، ص ۵۱۳.

در یکی دیگر از دعا‌های عصر غیبت آمده است:

و لَا تَسْأَلُنَا ذَلِكَ فِي حَيَاتِنَا وَ لَا عِنْدَ وَفَاتِنَا حَتَّى
تَتَوَفَّانَا وَ نَحْنُ عَلَى ذَلِكَ غَيْرَ شَاكِّينَ وَ لَا نَاكِثِينَ وَ لَا
مُرْتَابِينَ وَ لَا مُكْذِبِينَ.^۱

این عقیده [یعنی باور به آن حضرت و ثبات قدم در مسیر ولایتش] را از ما نگیر، نه در زندگی و نه هنگام مرگمان، تا از دنیا برویم؛ بی آنکه در این موضوع نه به شک و تردید افتیم و نه پیمان شکن باشیم و نه تکذیب‌کننده.

امام کاظم علیه السلام نیز در حدیثی فرموده‌اند: «هنگامی که پنجمین فرزندم غایب شد، به خدا پناه ببرید و مواظب دین خود باشید. مبادا کسی شما را از آن خارج کند!»^۲

هم نهان و هم پیدا، در مثل چو خورشیدی
گرچه از نظر چندیست، زیر ابر پنهانی^۳

۱. محمد بن علی بن بابویه قمی (شیخ صدوق)، کمال الدین و تمام النعمة، ج ۲، ص ۵۱۳؛ محمد باقر مجلسی، بحار الانوار، ج ۵۳، ص ۱۸۸.
۲. محمد بن یعقوب کلینی رازی، الکافی، ج ۱، ص ۳۳۶.
۳. شاعر: مهدی الهی قمشه‌ای.

عصر غیبت، دوران آزمون برای شیعیان و منتظران موعود جهانی است. در این دوران، باید با تقویت مبانی اعتقادی، هم سختی‌های هجران و دسترسی نداشتن به امام معصوم علیه السلام را صبورانه تحمل کنیم و هم تلاش کنیم که با طولانی شدن این دوره و زخم زبان‌های مخالفان و شبهه‌افکنی دشمنان، ایمان به ظهور و تحقق وعده الهی را از دست ندهیم.

برای ظهور امام زمان عجل الله تعالی فرجه الشریح زمینه ها و تحقق شروطی لازم است که بخشی از آن به مردم مربوط می شود. منتظران ظهور نباید دست روی دست بگذارند، بنشینند، تماشاچی باشند و فقط به آمدن آن موعود نجات بخش امید داشته باشند؛ بلکه باید زمینه ساز ظهور باشند؛ همچنان که مردم در پیروزی انقلاب اسلامی و بازگشت امام امت علیه السلام به میهن، بی تفاوتی و تماشاچی نبودند و با مبارزه و راهپیمایی و اعتصاب ضد رژیم طاغوت و همبستگی، فداکاری، شهادت، تحمل تبعید، زخمی شدن و... زمینه ساز سقوط رژیم شاهنشاهی و پیروزی انقلاب اسلامی شدند. این زمینه سازی را تمهید می گویند. در روایات هم بر زمینه سازی برای ظهور تأکید شده است. به قول شاعر:

زمینه سازِ ظهورند شاهدان شهید

اگرچه ماتمشان داغ بر جگر بسته است^۱

حتی آمادگی نظامی و تهیه نیرو و تجهیزات برای شرکت در آن نبرد نهایی به منظور پیروزی حق بر باطل، جزئی از این

۱. شاعر: قادر طهماسبی، متخلص به فرید.

حرکت تمهیدی و زمینه‌ساز است. امام صادق علیه السلام فرموده‌اند:
 لِيُعِدَّنَ أَحَدُكُمْ لِخُرُوجِ الْقَائِمِ وَ لَوْ سَهْمًا فَإِنَّ اللَّهَ إِذَا
 عَلِمَ ذَلِكَ مِنْ نَيْتِهِ رَجَوْتُ لِأَن يُنْسَى فِي عُمَرِهِ حَتَّى
 يُدْرِكُهُ وَ يَكُونَ مِنْ أَعْوَانِهِ وَ أَنْصَارِهِ.^۱

باید هریک از شما خود را برای قیام قائم آماده کند؛
 هرچند با یک تیر باشد. همانا وقتی که خداوند از
 این نیت در وجود کسی آگاه باشد، امیدوارم عمر او
 را طولانی سازد تا آن حضرت را درک کند و از یاران و
 یاوران او باشد.

امت منتظر، امتی فداکار و حاضر در صحنه است و باید خود
 را برای هرگونه جانبازی در راه دین آماده کند و «زمینه‌ساز»
 باشد، نه «آماده‌خواه»!

در یکی از زیارت‌های عصر غیبت می‌خوانیم: «اللَّهُمَّ
 كَمَا جَعَلْتَ قَلْبِي بِذِكْرِهِ مَعْمُورًا فَاجْعَلْ سِلَاحِي دُونَ نُصْرَتِهِ
 مَشْهُورًا.»^۲ (خداوند، همچنان‌که دلم را با یاد آن حضرت آباد
 ساختی، پس سلاح مرا نیز برای یاری‌اش از نیام بیرون آور!)

۱. محمدباقر مجلسی، بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۳۶۶؛ نک: محمدبن ابراهیم بن جعفر
 کاتب نعمانی (ابن ابی زینب)، کتاب الغیبة، ص ۳۲.

۲. محمدبن جعفر بن علی مشهدی حائری (ابن مشهدی)، المزار الکبیر، ص ۶۵۸؛
 محمدباقر مجلسی، بحار الانوار، ج ۹۹، ص ۱۰۳، با اندکی تفاوت در واژه‌ها.

به همین دلیل است که محققان و نویسندگان، انتظار را به دو نوع مثبت و منفی تقسیم کرده‌اند: برخی هیچ‌گونه زمینه‌سازی و اقدامی نمی‌کنند و منتظرند تا دستی از غیب برون آید و کاری بکند! بعضی نیز در آماده‌سازیِ زمینهٔ ظهور، با انجام کارهای فرهنگی و اجتماعی، تربیت نیروهای مؤمن و حتی تهیهٔ تجهیزات و سلاح و دیگر امکانات فعال‌اند. آماده‌خواهان کجا و آماده‌سازان کجا؟!

مگر می‌شود کسی انتظار حکومت حق و عدل را داشته باشد و در راه تحقق آن هیچ اقدامی نکند؟! در آخرِ زیارت آل یاسین می‌گوییم: «و نُصْرَتِي لَكُمْ مُعَدَّةٌ.» (یاری من برای شما آماده و فراهم شده است.) بدون زمینه‌سازی، چگونه می‌توانیم ادعا کنیم که نصرت ما آماده است؟!

پیامبر خدا ﷺ در روایتی فرموده‌اند: «يَخْرُجُ نَاسٌ مِنَ الْمَشْرِقِ فَيُؤْتُونَ لِلْمَهْدِيِّ يَعْزِي سُلْطَانَهُ.» (مردمی از مشرق زمین قیام می‌کنند و زمینه را برای سلطنت [و حکومت] مهدی آماده می‌سازند.)

امید است ما نیز با تعهد، تلاش، نیروسازی و تربیت

۱. علی بن عیسی اربلی، کشف الغمة فی معرفة الائمة، ج ۲، ص ۴۷۷؛ محمدباقر مجلسی، بحار الانوار، ج ۵۱، ص ۸۷.

فرزندان ولایی و حق باور و عدالت خواه، از زمینه سازان ظهور
امام زمان عجل الله تعالی فرجه الشریف باشیم.

حرکت تمهیدی آماده سازان، ارزشمند و زیباست؛
برخلاف آماده خواهان که زیر بار مسئولیت در
عصر غیبت نمی روند و دست روی دست نهاده
و تماشاگرد؛ چراکه وظیفه ما در عصر غیبت،
زمینه سازی فکری و اجتماعی برای ورود به عصر
ظهور است.

اگر امام زمان عَجَلُ اللَّهِ عَلَيْهِ برای اصلاح امور جهان و مبارزه با فساد و مفسدان در سطح گیتی قیام خواهند کرد، منتظران دولت مهدوی نیز باید در حد توان و امکانات خویش، در اصلاح جامعه و مبارزه با مفاسد بکوشند و همان هدف مقدس را هرچند در مقیاس کوچک تر و محدودتر محقق سازند و با این کار، به تحقق آن هدف نهایی و آرمانی کمک کنند.

عصر غیبت، عصر بلا تکلیفی و بی مسئولیتی نیست. طبق روایات، شیعه منتظر، در عصر حاکمیت ستمگران نیز نباید تسلیم زور شود یا تابع وضعیت فاسد و گناه آلود زمانه شود و نیز نباید از اصلاح مأیوس شود و خود را از صحنه مبارزه کنار بکشد. آنان که معتقدند ما نباید کاری کنیم و باید منتظر باشیم تا خود حضرت ولی عصر عَجَلُ اللَّهِ عَلَيْهِ همه امور را اصلاح کنند، دچار کج فکری اند و حقیقت انتظار را نفهمیده اند. مگر نه اینکه کسی که منتظر مهمان است، خود را برای استقبال و پذیرایی از او آماده می سازد؟!!

اگر در جایی سیلی جاری شود یا در اثر بارش برف سنگین، راه ها مسدود شود یا آتش سوزی رخ دهد، هرچند

در انتظار نیروهای امدادی و آتش نشان می‌مانیم، تا آمدن آنان، خود نیز باید با استفاده از همهٔ توان و ظرفیت، برای جلوگیری از ویرانی‌های سیل یا خاموش کردن شعله‌های آتش اقدام کنیم. در عصر غیبت نیز نباید تکلیف امر به معروف و نهی از منکر و دفاع از احکام اسلام و مبارزه با دشمنان دین و بشریت بر زمین بماند.

امام خمینی علیه السلام فرموده‌اند: «ما منتظران مقدم مبارکش مکلف هستیم تا با تمام توان کوشش کنیم تا قوانین عدل الهی را در این کشور ولّی عصر عَلَيْهِ السَّلَام حاکم کنیم.»^۱ هریک از ما موظفیم با اصلاح جامعه و مبارزه با فساد، زمینه را برای دین‌داری مؤمنان و عمل به وظایف دینی فراهم کرده و موانع را از سر راه برداریم. این حکم عقل و شرع است و بی‌تفاوتی در مواجهه با امور، در شأن منتظران راستین نیست.

از آنجاکه رسالت مهدی موعود، اصلاح جهان و مبارزه با ستم و فساد است، تکلیف منتظران آن است که در حد توان، به همین هدف کمک کنند و به مبارزه با فساد و ظلم و مفسدان بپردازند.

۱. سیدروح‌الله خمینی، کلمات قصار، ص ۴۸.

دین خدا از آغاز با جهاد و فداکاری و شهادت شکل گرفته و قوّت یافته است. مردان فداکار و شهادت طلب فرهنگ خون و حماسه و شهادت را در رکاب پیامبر و امیرمؤمنان و سیدالشهدا علیه السلام شکل داده‌اند و قرآن نیز بارها از مسلمانان مجاهد که چشم انتظار ﴿إِحْدَى الْحُسَيْنَيْنِ﴾ یعنی منتظر فتح یا شهادت بودند، ستایش کرده است.

یاران امام زمان عجل الله تعالی فرجه الشریف در عصر ظهور، مجاهدانی پاک باز و جان برکف و مطیع فرمان‌اند؛ از این رو منتظران آن عصر طلایی نیز باید با همین فرهنگ رشد کنند و آمادگی کامل داشته باشند که در رکاب ولی عصر عجل الله تعالی فرجه الشریف به جهاد بپردازند تا حق و عدل برپا شود. در یکی از زیارت‌های حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف چنین آمده است: «وَاجْعَلْنِي مِنَ الْمُسْتَشْهِدِينَ بَيْنَ يَدَيْهِ طَائِعًا غَيْرَ مُكْرَهٍ»^۲ (خدایا، مرا از کسانی قرار ده که در رکاب آن حضرت، از روی اطاعت [و علاقه] و نه با اکراه و ناخوشایندی، به شهادت می‌رسند).

۱. نک: توبه، ۵۲.

۲. محمدبن جعفر بن علی مشهدی حائری (ابن مشهدی)، المزار الکبیر، ص ۶۶۳؛ محمدباقر مجلسی، بحار الانوار، ج ۹۹، ص ۱۱۰.

جهاد و شهادت طلبی، الفبای اولیهٔ انتظار مثبت و سازنده و از شاخصه‌های بارز یاران مهدی عَجَّلَ اللَّهُ تَعَالَى فرج‌الشریف است. یکی از خواسته‌های ما در دعای عهد نیز، همین آرزوی شهادت در پیش روی امام‌زمان عَجَّلَ اللَّهُ تَعَالَى فرج‌الشریف است: «وَالْمُسْتَشْهِدِينَ بَيْنَ يَدَيْهِ»^۱ البته این آرزو و دعا، هنگامی ارزشمند است که از عمق جان برآید و منتظران ظهور، خود را برای آن آماده کرده باشند.

فرهنگ جهاد و شهادت طلبی، از ارزش‌های مکتبی و از خصلت‌های نیکوی یاوران راستین امام‌زمان عَجَّلَ اللَّهُ تَعَالَى فرج‌الشریف است. منتظران واقعی، هم آمادهٔ جهاد و شهادت‌اند و هم آرزویشان توفیق جهاد و فداکاری و شهادت در رکاب امام عصر عَجَّلَ اللَّهُ تَعَالَى فرج‌الشریف است. این انتظار، انتظار سازنده و مثبت است.

۱. ابراهیم‌بن علی عاملی کفعمی، مصباح‌الکفعمی (جُتَّةُ الْأَمَانِ الْوَأَقِيَّةُ وَ جُتَّةُ الْإِيمَانِ الْبَاقِيَّةُ)، ص ۵۵۱؛ عباس قمی، مفاتیح‌الجنان، دعای عهد.

متأسفانه در عصر حاضر، امواج بی‌دینی و انحراف‌های اخلاقی و اعتقادی و سیاسی فراوان است. مؤمن باید بصیر و تیزهوش و بیدار باشد و فریب نخورد. کسانی با سوءاستفاده از باورهای مقدس مردم و به‌نام دین و اهل بیت عَلَيْهِمُ السَّلَامُ و امام‌زمان عَجَّلَ اللَّهُ تَعَالَى فُرُجَةَ الشَّرِيفِ آنان را به بیراهه می‌کشاند و در دام جریان‌های انحرافی می‌افکنند یا با ادعای ارتباط با امام‌زمان عَجَّلَ اللَّهُ تَعَالَى فُرُجَةَ الشَّرِيفِ عده‌ای سطحی‌نگر و ساده‌لوح را مرید خویش می‌کنند و به فتنه‌افکنی می‌پردازند. برخی از این مدعیان و مذهب‌سازان نیز به کشورهای استعمارگر و بیگانگان وابسته‌اند.

آنچه انسان را در برابر این دعوت‌های شوم و دروغ‌ها و ادعاهای مصون می‌سازد، بصیرت دینی و دین‌شناسی عمیق است؛ آن‌هم از راه‌هایی مطمئن، همچون مطالعه کتاب‌های مُتَقِن یا توسط اسلام‌شناسان تأییدشده، نه از طریق هرکه به نام دین و قرآن سخن می‌گوید یا کتاب و جزوه می‌نویسد یا فرستنده و رسانه دارد. اگر روزی بهائیت و قادیانی‌گری^۱ با

۱. فرقه قادیانی توسط میرزاغلام‌احمد قادیانی تأسیس شد. او اول خود را مسیح موعود معرفی کرد و سپس مدعی شد که مهدی موعود مسلمانان است. پیروان او فرقه خود را اسلام راستین می‌دانند و عقایدی شبیه بهائیت دارند.

دین‌سازی‌های بدعت‌آمیز مردم را به بیراهه می‌کشیدند، امروز همان روش‌ها با نام‌های جدید وجود دارد و عده‌ای شیاد با جمع‌آوری مرید و بازکردن دکان عوام‌فریبی، ایمان مردم را به غارت می‌برند.

گرچه اصل امکان دیدار حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشريف در عصر غیبت محال نیست و عده‌ای نیز به دیدار ایشان مُشرف شده‌اند، مسلماً هرکه از راه برسد و مدعی دیدار و ارتباط با آن حضرت شود، راست نمی‌گوید. در این زمینه، بیشتر فریب‌خوردگان کسانی‌اند که معلومات کافی دربارهٔ دین و مهدویت نداشته و با علمای دین نیز ارتباط مطلوبی ندارند؛ از این رو بی‌بصیرتی سبب گمراهی آنان شده است.

امامان ما برای پیشگیری از چنین انحراف‌هایی هشدار داده‌اند که مردم به‌سادگی، ادعای مشاهده و ارتباط با حضرت حجت عجل الله تعالی فرجه الشريف را نپذیرند. از خود حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشريف چنین روایت شده است: «سَيَأْتِي شِيعَتِي مَنْ يَدَّعِي الْمُشَاهَدَةَ أَلَا فَمَنْ ادَّعَى الْمُشَاهَدَةَ قَبْلَ خُرُوجِ السُّفْيَانِيِّ وَالصَّيْحَةِ فَهُوَ كَاذِبٌ مُفْتَرٍ.»^۱ (به‌زودی برای شیعیان من وضعی پیش خواهد آمد که کسانی ادعای مشاهده [ما را] کنند. آگاه باشید هرکه پیش از خروج

۱. محمد بن علی بن بابویه قمی (شیخ صدوق)، کمال الدین و تمام النعمة، ج ۲، ص ۵۱۶.

سفیانی و صیحهٔ آسمانی^۱ ادعای مشاهده کند، دروغ‌گو و اهل افتراست.) پس در عصر غیبت باید بینا و بصیر باشیم و فریب شیادان را نخوریم و این بصیرت را به فرزندان و شاگردان خود انتقال دهیم تا آنان نیز در برابر تبلیغات فریبنده بیمه شوند.

در عصر حاضر، امواج فتنه، فساد، تبلیغاتِ سوء، تحریفات و شبهه‌آفرینی بسیار است؛ بنابراین باید تلاش کنیم که با بینش و بصیرت درست، در موضوع مهدویت دچار انحراف نشویم؛ چراکه بصیرت و شناخت عمیق از دین، خنثی‌کنندهٔ عوام‌فریبی‌های مدعیان دروغینِ ارتباط با امام‌زمان عَلَيْهِ السَّلَام رَحْمَةُ الرَّحْمَنِ است.

۱. خروج سفیانی و صیحهٔ آسمانی از نشانه‌های قطعی ظهور امام‌زمان عَلَيْهِ السَّلَام رَحْمَةُ الرَّحْمَنِ است.

پیروان اهل بیت علیهم السلام در انتقال فرهنگ محبت پیامبر و خاندان پاک ایشان علیهم السلام به فرزندان خویش مسئول‌اند. باورها و گرایش‌هایی که شیعه دارد، باید به نسل‌های بعد نیز منتقل شود و عمده این کار برعهده والدین و مربیان است. این نیروسازی را تربیت ولایی می‌نامیم و وظیفه ماست که این فرهنگ و آموزه‌ها و اعتقادهای را در نسل خود زنده نگاه داریم. موذت و دوستی با خاندان پیامبر علیهم السلام، سفارش قرآن است و قدردانی از زحمات پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم و اجر رسالت به شمار می‌آید.^۱ رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرموده‌اند: «اُدْبُوا أَوْلَادَكُمْ عَلَى حُبِّي وَ حُبِّ أَهْلِ بَيْتِي وَ الْقُرْآنِ.»^۲ (فرزندان خود را با محبت من و محبت خاندان من و قرآن تربیت کنید.)

از جلوه‌های روشن این نوع تربیت در عصر غیبت، آن است که فرزندان خود را با یاد ولی عصر عجل الله تعالی فرجه الشریف و توجه به وجود مبارک آن حضرت، شوق دیدار ایشان، انتظار آمدنشان و آمادگی برای ظهورشان تربیت کرده و روزبه‌روز، این عقیده

۱. نک: شوری، ۲۳.

۲. سیدنورالله حسینی مرعشی تستری (قاضی نورالله شوشتری)، احقاق الحق و ایزهاق الباطل، ج ۱۸، ص ۴۹۸.

را در وجود آنان تقویت کنیم. مهرورزی به خاندان رسالت، عاملی است برای حفظ معنویات و هم‌سویی با این خاندان و اخلاق و کمالات آنان که از این رهگذر می‌توان نسل امروز را در فضای آلودهٔ دنیای معاصر، تا اندازه‌ای از انحرافات مصون ساخت و آن‌ها را در مسیر سعادت و رضای خدا و اهل بیت علیهم‌السلام قرار داد. شرکت دادن فرزندان در مراسمی که به یاد اهل بیت علیهم‌السلام برگزار می‌شود، نهادینه‌سازی حبّ آل محمد علیهم‌السلام در دل‌های آنان، شادبودن و شادکردن دیگران در ایام ولادت اهل بیت علیهم‌السلام، سوگواری در ایام شهادت ائمه و اولاد پیامبر علیهم‌السلام و نام‌نهادن فرزندان به نام این بزرگواران، از جمله اقدام‌هایی است که به تربیت ولایی نسل‌های بعد می‌انجامد.

پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم به تربیت فرزندان بر اساس محبت قرآن و اهل بیت علیهم‌السلام توصیه فرموده‌اند. در عصر غیبت، انجام این وظیفه، هم نیروسازی برای جبههٔ حق و سربازی امام عصر عجل‌الله‌تعالی‌فرجه‌التشریف‌است و هم تلاشی برای محفوظ نگه‌داشتن فرزندان از فتنه‌ها و فسادهای آخرالزمان به‌شمار می‌رود.

تقوا؛ عامل پیوند و دیدار

ارتباط معنوی با امام زمان عجل الله تعالی فرجه الشریف در سایه تقوا امکان پذیر است. اگر انسان در عصر غیبت، به وظایف دینی خود عمل کند، با تقوا از گناهان دوری کند و زندگی اش از راه حلال تأمین شود، قطعاً مشمول عنایت حضرت ولی عصر عجل الله تعالی فرجه الشریف قرار می‌گیرد.

بسیارند افرادی که سال‌هاست شوق دیدار امام زمان عجل الله تعالی فرجه الشریف را دارند و مشتاق‌اند خدمت ایشان برسند؛ ولی با زندگی‌های آلوده به گناه، انتظار دیدن آن حضرت بیهوده است. اگر انسان، مؤمن و متقی بوده و دیدار او با ولی عصر عجل الله تعالی فرجه الشریف خواست و اراده خداوند هم باشد، این توفیق نصیبش خواهد شد.

عامل پیوند با امام عصر عجل الله تعالی فرجه الشریف، تقوا، پاک‌دامنی، درست‌کاری و صداقت است. چه بسا آن حضرت در میان مردم رفت‌وآمد کنند؛ ولی فقط صالحان و پاکان می‌توانند ایشان را ببینند. با چشم پُرگناه چگونه می‌توان به دیدار آن عزیز مشرف شد؟!
گفتم که روی خوبت، از من چرا نهان است؟
گفتا: تو خود حجابی؛ ورنه رُخم عیان است^۱

۱. شاعر: محمد محسن فیض کاشانی، متخلص به فیض.

مسلماناً آنچه مانع دیدار با امام زمان عَلَيْهِ السَّلَامُ وَرَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى می‌شود، گناهان ماست؛ چنان‌که آن بزرگوار، خود در توفیق مبارکشان به شیخ مفید رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى فرموده‌اند: «فَمَا يَحْسِنَا عَنْهُمْ إِلَّا مَا يَتَّصِلُ بِنَا مِمَّا نَكْرَهُهُ وَلَا نُؤْثِرُهُ مِنْهُمْ»^۱ (هیچ چیز ما را از ایشان [یعنی شیعیان] محبوس نمی‌دارد؛ جز اخباری که از ایشان به ما می‌رسد و ما را ناراحت می‌کند و از ایشان این را انتظار نداریم.) البته علما و صالحانی نیز بوده‌اند که توفیق تشرّف به محضر امام عصر عَلَيْهِ السَّلَامُ وَرَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى را داشته‌اند و پر واضح است که این توفیق را در سایه تقوا و پاک‌ی درون و اخلاص در عمل به دست آورده‌اند.^۲

علی بن مهزیار اهوازی در سفر حج، توفیق دیدار امام عصر عَلَيْهِ السَّلَامُ وَرَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى را یافت؛ هرچند آن حضرت را نشناخت و پس از آنکه از حضور ایشان مرخص شد، به این مهم پی برد. در این ملاقات هم، حضرت مهدی عَلَيْهِ السَّلَامُ وَرَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى ضمن بیاناتی به مانع بودن گناهان برای دیدار با خودشان اشاره کرده و به علی بن مهزیار فرمودند: «هُوَ مَحْجُوبٌ عَنْكُمْ وَ لَكِنْ حَبَبُهُ سَوْءٌ

۱. احمد بن علی طبرسی، الإحتجاج، ج ۲، ص ۴۹۵ تا ۴۹۹.
 ۲. در کتاب‌های مفاتیح الجنان و منتهی الآمال شیخ عباس قمی، نام تعدادی از تشرّف یافتگان به محضر ولی عصر عَلَيْهِ السَّلَامُ وَرَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى بیان شده است.

أَعْمَالِكُمْ.»^۱ (او از شما پوشیده و پنهان نیست؛ بلکه این کارهای بد شماست که او را از نظرتان پنهان داشته است.)
در هر حال، مسلّم است که ما وظیفه داریم باتقوا باشیم و از گناه دوری کنیم؛ آن وقت، اگر خدا مصلحت بداند، زمینه دیدار را فراهم می‌سازد و اگر مصلحت نداند، باز هم ما به وظیفه خود عمل کرده‌ایم.

در عصر غیبت، هیچ‌کس وظیفه ندارد برای دیدار با امام عصر عَلَيْهِ السَّلَام تلاش کند. این شوق دیدار، ستودنی است؛ ولی آنچه ارتباط ما با ایشان را تقویت می‌کند، تقوا و ترک گناه است؛ چنان‌که آن حضرت نیز در کلام خود، صریحاً به این مطلب اشاره فرموده‌اند.

۱. محمدباقر مجلسی، بحار الانوار، ج ۵۳، ص ۳۲۱.

«یادکردن» همیشه عامل زنده ماندن خاطره‌ها و حادثه‌ها و مهم‌تر از آن، فرهنگ‌هاست. یاد امامان عَلَيْهِمُ السَّلَام، ذکر فضایل و مناقبشان و بازگوکردن حوادث زندگی آنان و مصائب و شهادت جان‌گدازشان، عامل پیوند ما با فرهنگ اهل بیت عَلَيْهِمُ السَّلَام است. و مهر و محبت آن بزرگواران را در دل‌های ما ریشه‌دار می‌سازد. امام صادق عَلَيْهِ السَّلَام فرموده‌اند: «إِنَّا إِذَا ذُكِرْنَا ذُكِرَ اللَّهُ.»^۱ (به راستی وقتی از ما یاد شود، از خدا یاد شده است.)

در عصر غیبت امام عصر عَلَيْهِ السَّلَام نیز یاد ایشان علاوه بر فضیلت و ثواب داشتن، وظیفه است؛ سفارش به انجام اموری چون: صدقه دادن به نیت سلامتی ولی عصر عَلَيْهِ السَّلَام؛ ادای احترام به ایشان و بلندشدن یا دست بر سر گذاشتن هنگام شنیدن نامشان؛ خواندن دعای عهد، دعای ندبه، دعای فرج، دعای عصر غیبت، زیارت آل یاسین و سایر ادعیه مرتبط و نیز متوسل شدن به آن حضرت برای رهایی از مشکلات، همه و همه برای زنده نگه داشتن نام و یاد ایشان در دل‌هاست و ما را با خدا پیوند می‌دهد و از گناهانمان می‌کاهد.

۱. محمد بن یعقوب کلینی رازی، الکافی، ج ۲، ص ۱۸۶.

زیارت آل یاسین هم که سلام و تحیت ما به ساحت آن حضرت است، وسیله ای است در راستای تحقق همین منظور. امام عصر عجل الله تعالی فرجه الشریف در یکی از نامه هایشان فرموده اند: «هرگاه خواستید به وسیله ما به درگاه خدا توجه کنید، چنین بگویید: «سَلَامٌ عَلٰی آلِ یَسَّ السَّلَامُ عَلَیْکَ یا دَاعِیَ اللّٰهِ وَرَبَّانِیْ آیَاتِهِ»^۱ وقتی ما به یاد امام زمان عجل الله تعالی فرجه الشریف باشیم، یعنی به یاد کسی که پیوسته به یاد شیعیان است، پیوند ولایی مان با ایشان نیز مستحکم تر می شود؛ چراکه ایشان در توقیع مبارکشان به شیخ مفید رحمه الله فرمودند: «أَنَا غَيْرُ مُهْمِلِينَ لِمُرَاعَاتِكُمْ وَلَا نَاسِئِينَ لِذِكْرِكُمْ»^۲ (ما هرگز شما را رها نکرده ایم و یاد شما را از خاطر نبرده ایم.) پس ما نیز وظیفه داریم به یاد امام زمانمان عجل الله تعالی فرجه الشریف باشیم و چراغ یاد آن عزیز را در دل ها روشن نگه داریم.

در عصر غیبت، باید همواره به یاد امام زمان عجل الله تعالی فرجه الشریف باشیم و برای سلامتی و تعجیل در ظهورشان دعا کرده و با مداومت بر دعا و زیارت، پیوند خود را با آن عزیز تقویت کنیم. ولی عصر عجل الله تعالی فرجه الشریف به یاد ما هستند؛ پس ما نیز از یاد ایشان غافل نباشیم!

۱. احمدبن علی طبرسی، الاحتجاج، ج ۲، ص ۴۹۳؛ محمدباقر مجلسی، بحار الانوار، ج ۵۳، ص ۱۷۱.

۲. احمدبن علی طبرسی، الاحتجاج، ج ۲، ص ۴۹۷.

ما شیعیان معتقدیم که امام، حجت معصوم الهی است و اعمال ما هر هفته به محضر رسول خدا ﷺ و ائمه علیهم السلام و امام زمان عجل الله تعالی فرجه الشریف عرضه می‌شود و آنان از کارهای ما خبر دارند و از اعمال ناپسندمان متأسف و از کارهای خوبمان خوش حال می‌شوند. این اعتقاد باید در زندگی ما اثر داشته باشد و ما را برای انجام خوبی‌ها برانگیزد و از بدی‌ها بازدارد. توجه به اینکه امام عصر عجل الله تعالی فرجه الشریف از اعمال نیک و بد ما آگاه هستند و پرونده اعمالمان به محضر آن حضرت ارائه می‌شود، نقش بازدارنده از گناه دارد.

ما باید خود را پیوسته در محضر ایشان احساس کنیم و از آنچه سبب ناخرسندی و ناراحتی‌شان می‌شود، دوری گزینیم و گمان نکنیم اگر آن حضرت از چشم ما پنهان‌اند، از اعمال ما نیز بی‌خبرند. در حدیثی از امام رضا علیه السلام نقل شده است: «تُعْرَضُ عَلَيْنَا أَعْمَالُ شِيعَتِنَا صَبَاحًا وَ مَسَاءً.»^۱ (هر صبح و شام، اعمال شیعیانمان بر ما عرضه می‌شود.)

در احادیث حج درباره حضور امام عصر عجل الله تعالی فرجه الشریف در موسم

۱. محمد بن علی بن شهر آشوب سمری مازندرانی، مناقب آل ابی طالب، ج ۴، ص ۳۴۱؛ محمد باقر مجلسی، بحار الانوار، ج ۴۹، ص ۹۸ و ۹۹.

حج آمده است: «آن حضرت در موسم حج حضور می یابد و مردم را می بیند؛ ولی مردم او را نمی بینند.»^۱

در یکی از نامه های امام عصر عَلَيْهِ السَّلَام به شیخ مفید رَحِمَهُ اللهُ آمده است: «فَإِنَّا نُحِيطُ عِلْمًا بِأَنْبَاءِكُمْ وَلَا يَعْزُبُ عَنَّا شَيْءٌ مِنْ أَحْبَابِكُمْ.»^۲ (همانا ما از اخبار و اوضاع شما کاملاً آگاهیم و چیزی از خبرهای شما از ما پنهان نیست.)

شیعه منتظر باید پیوسته احساس کند که در محضر امام است و کارهای خوب و بدش به اطلاع امام زمان عَلَيْهِ السَّلَام می رسد و با این اعتقاد، بکوشد به گونه ای زندگی کند که مایه سرفرازی و خشنودی امام عصر عَلَيْهِ السَّلَام باشد، نه باعث شرمندگی و ناراحتی ایشان.

امام عصر عَلَيْهِ السَّلَام از کارهای ما مطلع اند و پرونده اعمال ما به محضر ایشان می رسد و اگر گناه کرده باشیم، ناراحت می شوند. وظیفه داریم به گونه ای عمل کنیم که نزد آن حضرت روسفید باشیم و اعمال ما سبب نارضایتی آن بزرگوار نشود.

۱. محمد بن علی بن بابویه قمی (شیخ صدوق)، کمال الدین و تمام النعمة، ج ۲، ص ۱۷۰.

۲. محمد باقر مجلسی، بحار الانوار، ج ۵۳، ص ۱۷۵.

کسی که آرزوی دیدن و یاری امام را داشته باشد، باید این لیاقت را در خودش پدید آورد. در دعاهای بسیاری، از خداوند می‌خواهیم ما را از یاران امام زمان عجل الله تعالی فرجه الشریف و مطیعان و مدافعانشان قرار دهد؛ از جمله در این دعا: «اللَّهُمَّ اجْعَلْنِي مِنْ أَنْصَارِهِ وَاعْوَانِهِ وَالدَّائِمِينَ عَنْهُ وَالْمُسَارِعِينَ إِلَيْهِ فِي قَضَائِ حَوَائِجِهِ.»^۱

صفت یاران امام زمان عجل الله تعالی فرجه الشریف چیست؟

- از مجموعه روایاتی که اوصاف اصحاب امام زمان عجل الله تعالی فرجه الشریف را بیان می‌کند، برمی‌آید که یاوران حضرت، صفاتی دارند:
- شناخت و معرفت امام عصر عجل الله تعالی فرجه الشریف و اعتقاد راسخ به ایشان؛
 - اخلاص و دوری از ریا؛
 - اطاعت محض از فرمان‌های امام؛
 - استقامت و پایداری و اراده استوار؛
 - شوق جهاد و شهادت در رکاب آن حضرت؛
 - تلاش روزانه و عبادت شبانه؛

۱. ابراهیم بن علی عاملی کفعمی، مصباح الکفعمی (جَنَّةُ الْأَمَانِ الْوَأَقِيَّةِ وَجَنَّةُ الْإِيمَانِ الْبَاقِيَّةِ)، ص ۵۵؛ محمد باقر مجلسی، بحار الانوار، ج ۹۹، ص ۱۱۱.

- همدلی و هماهنگی با یکدیگر؛
- شجاعت و دلاوری و صلابت؛
- دانش و بصیرت در برابر فتنه‌ها و گمراهی‌ها؛
- یاری حق و دفاع از آن.

اوصاف گفته شده، فقط برخی از ویژگی‌های یاران حضرت مهدی عَجَّلَ اللَّهُ تَعَالَى فرج‌المشرف است. وظیفه منتظران راستین در عصر غیبت، آن است که خود را به این اوصاف آراسته سازند و خودسازی و تهذیب نفس کنند و اهل معرفت و حماسه باشند. در این صورت، امید است اگر روزگار ظهور امام عصر عَجَّلَ اللَّهُ تَعَالَى فرج‌المشرف را درک کنند، در رکاب آن حضرت و از یارانشان باشند. امام صادق عَلَيْهِ السَّلَام در حدیثی فرموده‌اند: «مَنْ سَرَّهُ أَنْ يَكُونَ مِنْ أَصْحَابِ الْقَائِمِ فَلْيَنْتَظِرْ وَ لْيَعْمَلْ بِالْوَرَعِ وَ مَحَاسِنِ الْأَخْلَاقِ وَ هُوَ مُنْتَظَرٌ...»^۱ (هرکس مشتاق است که از یاران [حضرت] قائم باشد، باید انتظار بکشد و با پرهیزکاری و اخلاق نیکو رفتار کند؛ درحالی‌که منتظر [ظهور] است...).

در حکایت کسانی‌که به دیدار حضرت مهدی عَجَّلَ اللَّهُ تَعَالَى فرج‌المشرف نائل شده‌اند، از سوی آن حضرت توصیه شده است که در زندگی، اعمال شایسته انجام دهند، از گناه پرهیزند، زیارت عاشورا

۱. محمد بن ابراهیم بن جعفر کاتب نعمانی (ابن ابی زینب)، کتاب الغیبة، ص ۲۰۰.

بخوانند، اهل قرائت قرآن و خواندن دعای فرج باشند، به پدر و مادر احترام بگذارند، به زیارت قبور ائمه علیهم السلام بروند، تعقیبات نمازها را بخوانند، به فقرا و نیازمندان شیعه رسیدگی کنند، در ناملايمات صبر و شکیبایی داشته باشند، برای سیدالشهدا علیه السلام عزاداری کنند و ...

از مجموع این توصیه ها چنین برمی آید: برای اینکه «یاور امام» شویم، تقوا و زندگی ایمانی لازم است؛ پس باید بکوشیم که اوصاف خاص یاران ایشان را داشته باشیم تا نام «منتظر» بر ما صدق کند.

برای «یاور مهدی شدن» باید خود را به صفات آن حضرت که در روایات آمده است، آراست؛ صفاتی همچون: معرفت، اطاعت، بصیرت، استقامت، عبادت شبانه، تلاش روزانه، شجاعت و صلابت.

روزهای جمعه به حضرت ولی عصر عجل الله تعالی فرجه الشریف اختصاص دارد. در زیارت آن حضرت می‌گوییم:

هَذَا يَوْمُ الْجُمُعَةِ وَ هُوَ يَوْمُكَ الْمُتَوَقَّعُ فِيهِ ظُهُورُكَ
وَ الْفَرَجُ فِيهِ لِلْمُؤْمِنِينَ عَلَى يَدَيْكَ وَ قَتْلُ الْكَافِرِينَ
بِسَيْفِكَ وَ أَنَا يَا مَوْلَايَ فِيهِ ضَيْفُكَ وَ جَارُكَ وَ أَنْتَ
يَا مَوْلَايَ كَرِيمٌ مِنْ أَوْلَادِ الْكِرَامِ وَ مَأْمُورٌ بِالضِّيَافَةِ وَ
الْإِجَارَةِ فَاصْفِنِي وَ اجْزِنِي^۱.

امروز، روز جمعه است و روز توست که انتظار می‌رود ظهورت و گشایش برای مؤمنان به دست تو و هلاکت کافران به شمشیر تو، در این روز باشد و من ای مولایم، امروز مهمان تو و پناهنده به تو هستم و تو ای مولای من، کریمی از فرزندان کریمان بوده و به مهمان‌نوازی و پناه‌دادن مأمور هستی؛ پس مرا به مهمانی بپذیر و [در جوار خود] پناه ده.

شیعه و جمعه و امام‌زمان عجل الله تعالی فرجه الشریف با یکدیگر مرتبط هستند و

۱. علی بن موسی بن جعفر بن طاووس (سیدبن طاووس)، جمال الاسبوع بکمال العمل المشروع، ص ۳۸؛ عباس قمی، مفاتیح الجنان، زیارت صاحب الزمان عجل الله تعالی فرجه الشریف در روز جمعه.

جمعه‌های منتظران، حال و هوا و رنگ و بوی مهدوی دارد. جمعه‌ها برای شیعه منتظر باید با روزهای دیگر هفته متفاوت باشد. شیعه در این روز، باید هم شوق دیدار داشته باشد، هم ناله و ندبه فراق کند، هم انتظار بکشد و هم برای ظهور و فرج امام عجل الله تعالی فرجه الشریف دعا کند.

خواندن دعای ندبه در روزهای جمعه توصیه شده است. در این دعا، اشارات روشنی به فرهنگ شیعه و فضایل اهل بیت علیهم‌السلام، مقام و جایگاه خاص حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف، امید به آینده روشن و گسترش عدالت اجتماعی در سایه حکومت الهی ایشان شده است؛ از جمله اینکه می‌گوییم:

چه زمانی از چشمه سار دیدارت سیراب می‌شویم؟
چه وقت ما را می‌بینی و ما نیز تو را در حالی که
پرچم پیروزی را گشوده‌ای، مشاهده می‌کنیم؟ چه
هنگام خواهد رسید زمانی که گرد تو حلقه زنیم و
تو پیشوایی مردم را عهده‌دار شوی و جهان را پُر
از عدل و داد کنی و به دشمنان، طعم خواری و
عذاب بچشانی؟!

این بشارت‌ها و نویدها سبب می‌شود روزهای جمعه بیشتر به یاد امام‌زمان عجل الله تعالی فرجه الشریف باشیم و منتظر ظهور آن حضرت

بمانیم. در حدیثی از امام صادق علیه السلام نقل شده است: «يَخْرُجُ قَائِمًا أَهْلَ الْبَيْتِ يَوْمَ الْجُمُعَةِ.»^۱ (قائم ما اهل بیت، روز جمعه خروج [و ظهور] می‌کند).

برنامه منتظران در روزهای جمعه با روزهای دیگر متفاوت است. به یاد آن امام موعود بودن، انتظار ظهور، خواندن دعای ندبه و توجه قلبی بیشتر به حضرت ولی عصر عجل الله تعالی فرجه الشریف از وظایف همه شیعیان در عصر غیبت است.

۱. محمد بن علی بن بابویه قمی (شیخ صدوق)، الخصال، ج ۲، ص ۳۹۴.

ای تو صاحبِ زمان
ای تو صاحبِ زمین
دل جدا از یاد تو
آشیانه‌ای خراب و بی صفاست
یاد سبز و روح بخش تو
یاد لطف بی‌نهایت خداست
ای کرامت وجود
کوچه‌ها و خانه‌ها در انتظار یک نسیم روح بخش
سینه را گشوده‌اند
کوچه‌ها و شهرها همیشه عاشق تو بوده‌اند
صبحگاهِ جمعه‌ها
آفتاب یاد تو، ز «ندبه»ها طلوع می‌کند
چشم‌های منتظر
روز را به شوق دیدنت شروع می‌کند
عشق‌های پاک

در میان خنده‌ها و گریه‌های عاشقان
پیش عصمت الهی ات خضوع می‌کند
ای بهانه‌ای برای زیستن
انتظار سبز ما
همچو غنچه‌ای به شاخسار دل، شکفته است
ای بهار جاودان، ای بهار آفرین
ما در انتظار مقدم تویم
ای امید آخرین
سایه بلند نام و یاد تو
از سر و سرای عاشقان بی‌قرار کم مباد!

۱. شاعر: جواد محدثی.

۱. قرآن کریم.
۲. ابن مشهدی، محمد بن جعفر بن علی مشهدی حائری، المزار الکبیر، به تحقیق و تصحیح جواد قیومی اصفهانی، چ ۱، قم: دفتر انتشارات اسلامی وابسته به جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، ۱۴۱۹ق.
۳. ابن ابی زینب، محمد بن ابراهیم بن جعفر کاتب نعمانی، کتاب الغیبة، به تحقیق و تصحیح علی اکبر غفاری، چ ۱، تهران: نشر صدوق، ۱۳۹۷ق.
۴. ابن شهر آشوب، محمد بن علی بن شهر آشوب سرّوی مازندرانی، مناقب آل ابی طالب، ج ۴، چ ۱، قم: علامه، ۱۳۷۹ق.
۵. ابن طاووس (سید بن طاووس)، علی بن موسی بن جعفر بن طاووس، جمال الاسبوع بکمال العمل المشروع، چ ۱، قم: دار الرضی، ۱۳۳۰ق.
۶. اربلی، علی بن عیسی، کشف الغمة فی معرفة الائمة، به تحقیق و تصحیح سید هاشم رسولی محلاتی، چ ۲، ۱، تبریز: بنی هاشمی، ۱۳۸۱ق.
۷. بروجردی و دیگران، سید حسین، جامع احادیث الشیعه، ج ۳۱، چ ۱، تهران: انتشارات فرهنگ سبز، ۱۳۸۶ق.
۸. پاینده، ابوالقاسم، نهج الفصاحة، چ ۴، تهران: دنیای دانش، ۱۳۸۲ش.
۹. خمینی، سید روح الله، کلمات قصار، چ ۱۰، تهران: مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی (س)، ۱۳۸۸.
۱۰. صدوق (شیخ صدوق)، محمد بن علی بن بابویه قمی، الخصال، به تحقیق و تصحیح علی اکبر غفاری، چ ۲، چ ۱، قم: مؤسسه نشر اسلامی

- وابسته به جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، ۱۳۶۲ق.
۱۱. صدوق (شیخ صدوق)، محمد بن علی بن بابویه قمی، کمال الدین و تمام النعمة، به تحقیق و تصحیح علی اکبر غفاری، ج ۱ و ۲، چ ۲، تهران: اسلامیه، ۱۳۹۵ش.
۱۲. صفار، محمد بن حسن، بصائر الدرجات فی فضائل آل محمد علیهم السلام، به تحقیق و تصحیح محسن کوجه باغی، ج ۱، چ ۲، قم: مکتبه آیه الله المرعشی النجفی، ۱۴۰۴ق.
۱۳. طبرسی، احمد بن علی، الاحتجاج، به تحقیق و تصحیح محمد باقر موسوی خراسان، ج ۲، چ ۱، مشهد: نشر مرتضی، ۱۴۰۳ق.
۱۴. طبرسی، فضل بن حسن، إعلام الوری بأعلام الهدی، ج ۲، چ ۱، قم: مؤسسه آل البيت لإحياء التراث، ۱۴۱۷ق.
۱۵. عاملی کفعمی، ابراهیم بن علی، مصباح الكفعمی (جَنَّةُ الْأَمَانِ الواقية و جَنَّةُ الْإِيمَانِ الْبَاقِيَةِ)، چ ۲، قم: دار الرضی (زاهدی)، ۱۴۰۵ق.
۱۶. قاضی نورالله شوشتری، سید نورالله حسینی مرعشی تستری، إحقاق الحق وإزهاق الباطل، ج ۱۸، قم: کتابخانه عمومی حضرت آیت الله العظمی مرعشی، ۱۴۰۹ق، به نقل از: کتابخانه دیجیتال نور.
۱۷. قمی، عباس، مفاتیح الجنان، چ ۱، قم: قدسیان، ۱۳۸۹ش.
۱۸. کلینی رازی، محمد بن یعقوب، الکافی، به تحقیق و تصحیح علی اکبر غفاری و محمد آخوندی، ج ۱ و ۲ و ۳، چ ۴، تهران: دار الکتب الاسلامیه، ۱۴۰۷ق.
۱۹. مجلسی، محمد باقر، بحار الانوار الجامعة لدرر اخبار الائمة الاطهار، ج ۴۹ و ۵۱ و ۵۲ و ۵۳ و ۹۹، چ ۲، بیروت: دار إحياء التراث العربی، ۱۴۰۳ق.

مسابقه فرهنگی برای اینکه بیایی

توضیحات شرکت در مسابقه

- پرسش‌ها از متن موجود طرح شده است و افراد بالای دوازده سال می‌توانند در مسابقه شرکت کنند.
- به روش‌های زیر می‌توانید در مسابقه فرهنگی شرکت کنید:
 ۱. ارسال پاسخ به سامانه پیامکی ۳۰۰۰۸۰۲۲۲۲: برای این کار، کافی است به ترتیب نام مسابقه و شماره گزینه‌های صحیح پرسش‌ها به صورت یک عدد پنج‌رقمی از چپ به راست را، همراه با نام و نام خانوادگی خود به سامانه پیامکی گفته شده بفرستید.

مثال: برای اینکه بیایی ۱۲۳۲۴ مهدی علوی

۲. مراجعه به بخش مسابقات پرتال جامع آستان قدس رضوی به نشانی:

www.razavi.aqr.ir

- ۳. پاسخ به پرسش‌ها در پاسخ‌نامه: پاسخ‌نامه تکمیل شده را می‌توانید به صندوق‌های مخصوص مستقر در پایگاه‌های اطلاع‌رسانی فرهنگی بیندازید یا به صندوق پستی ۳۵۱-۹۱۷۳۵ ارسال کنید.
- هزینه ارسال پاسخ‌نامه از طریق قرارداد «پست جواب قبول» پرداخت شده است و لازم نیست از پاکت و تمبر استفاده کنید.
- آخرین مهلت شرکت در مسابقه، یک ماه پس از دریافت کتاب است.
- قرعه‌کشی از بین پاسخ‌های کامل و صحیح و به صورت روزانه انجام می‌شود و نتیجه آن نیز از طریق سامانه پیامکی گفته شده به اطلاع برندگان می‌رسد.

تذکر: پیشنهادها و انتقادهای خود را در پیامکی جداگانه ارسال کنید.

تلفن: ۰۵۱-۳۲۰۰۲۵۶۹

پرسش‌ها

پرسش اول: کدام گزینه از راه‌هایی است که ارتباط شیعه منتظر با امام خویش را تقویت می‌کند؟

۱. یاری‌محبان امام‌زمان عَلَيْهِ السَّلَامُ وَرَحْمَةُ الرَّحِيمِ ۲. دعا برای سلامتی امام‌زمان عَلَيْهِ السَّلَامُ وَرَحْمَةُ الرَّحِيمِ

۳. دعا برای تعجیل در ظهور امام‌زمان عَلَيْهِ السَّلَامُ وَرَحْمَةُ الرَّحِيمِ ۴. گزینه ب و ج

پرسش دوم: منظور از میثاق مؤکد خدا در زیارت آل یاسین کیست؟

۱. پیامبر اکرم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ۲. ائمه معصومین عَلَيْهِمُ السَّلَامُ

۳. امام‌زمان عَلَيْهِ السَّلَامُ وَرَحْمَةُ الرَّحِيمِ ۴. امام حسین عَلَيْهِ السَّلَامُ

پرسش سوم: بر اساس فرازی از دعای عهد که می‌فرماید: «... وَالْمُسْتَشْهِدِينَ بَيْنَ يَدَيْهِ» یکی از آرزوهای منتظران چیست؟

۱. عمل به دستورات امام‌زمان عَلَيْهِ السَّلَامُ وَرَحْمَةُ الرَّحِيمِ ۲. شهادت در پیش‌روی امام‌زمان عَلَيْهِ السَّلَامُ وَرَحْمَةُ الرَّحِيمِ

۳. دست‌برنداشتن از امام‌زمان عَلَيْهِ السَّلَامُ وَرَحْمَةُ الرَّحِيمِ ۴. ملاقات با امام‌زمان عَلَيْهِ السَّلَامُ وَرَحْمَةُ الرَّحِيمِ

پرسش چهارم: در عصر غیبت، در مقابل امواج فتنه، فساد، تبلیغات سوء و... چه وظیفه‌ای داریم؟

۱. بینش و بصیرت ۲. جهاد و شهادت

۳. صبر و حفظ ایمان ۴. اصلاح و فسادستیزی

پرسش پنجم: کدام گزینه طبق روایات از اوصاف یاران امام‌زمان عَلَيْهِ السَّلَامُ وَرَحْمَةُ الرَّحِيمِ است؟

۱. اخلاص و دوری از ریا ۲. استقامت و پایداری و اراده استوار

۳. یاری‌حق و دفاع از آن ۴. همه گزینه‌ها

پاسخ نامه مسابقه فرهنگی برای اینکه بیایی

نام و نام خانوادگی: نام پدر:
 تحصیلات: استان: شهر:
 تلفن ثابت با کد شهر: شماره همراه:

گزینه	۱	۲	۳	۴
اول				
دوم				
سوم				
چهارم				
پنجم				

نظر سنجی کتاب برای اینکه بیایی

ردیف	موضوع	خیلی زیاد	زیاد	متوسط	کم	خیلی کم
۱	میزان رضایت از جذابیت ظاهری (طرح جلد، اندازه و...)					
۲	میزان شیوایی مطالب					
۳	قابلیت فهم مطالب					
۴	میزان جذابیت و تازگی موضوع و مطالب					
۵	میزان تأثیرگذاری و مفید بودن مطالب					
۶	میزان تناسب محتوا با نیاز شما					
۷	میزان تناسب پرسش‌ها با موضوع					
۸	میزان رضایت کلی					
پیشنهادات و انتقادات:						
.....						
.....						

لیه کاغذ را پس از برش، تازه و بچسبانیید

پست جواب قبول

..... فرستنده:

.....

.....

..... کدپستی:

از این قسمت تا شود - - - - -

هزینه پستی بر اساس قرارداد شماره ۲۵۱ - ۹۱۷۳۴ پرداخت شده است.

طرف قرارداد: اداره تولیدات فرهنگی آستان قدس رضوی

صندوق پستی: ۳۵۱ - ۹۱۷۳۵